

Obsese

„Tato zuřivá starost o pohlavní mravnost, která před našimi lhostejnými zraky otupuje tolik hodných mužů a tolik laskavých žen, je v historii vsutku jedinečnou podívanou.“

Rémy de Gourmont (cit. Paul Gauguin, *Před a po*)

Félicien Rops,
Nestydatost, b.d.
litografie

Henri de Toulouse-Lautrec,
Rue de Moulines: lékařská inspekce, 1894
olej na kartonu

Henri Fantin-Latour, Čtoucí, 1897

litografie, The Art Institute of Chicago

Henri Fantin-Latour, Milostné básně, 1880

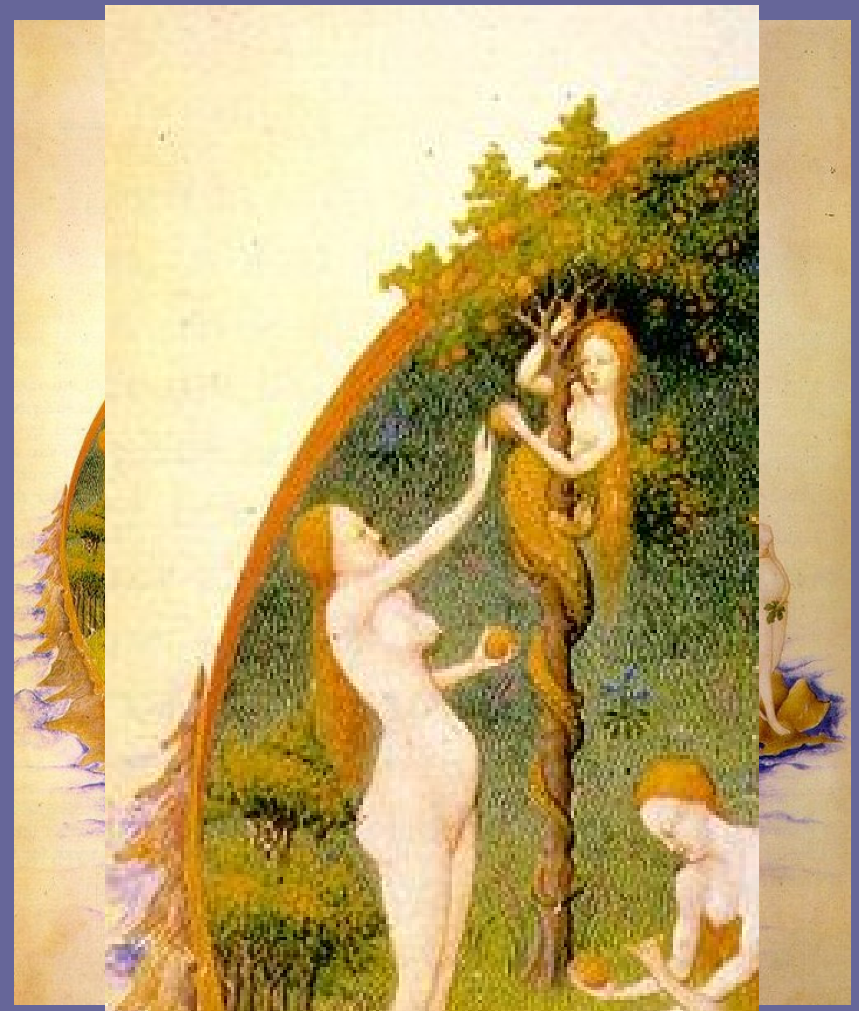
litografie, The Art Institute of Chicago

William-Adolphe Bouguereau

Na břehu potoka, 1879

William-Adolphe Bouguereau, Dívka bránící se Erótovi, c. 1880, J. P. Getty Museum, L.A.

Charles Baudelaire
- Žena jako vtělení *d'ábla*

Bratři z Limburka, *Pád a vyhnání z ráje*, in:
Přebohaté hodiny vévody z Berry, 1415-16

Félicien Rops, *Sfinga*, frontispice k *Les Diaboliques*, Barbey d'Aurevilly

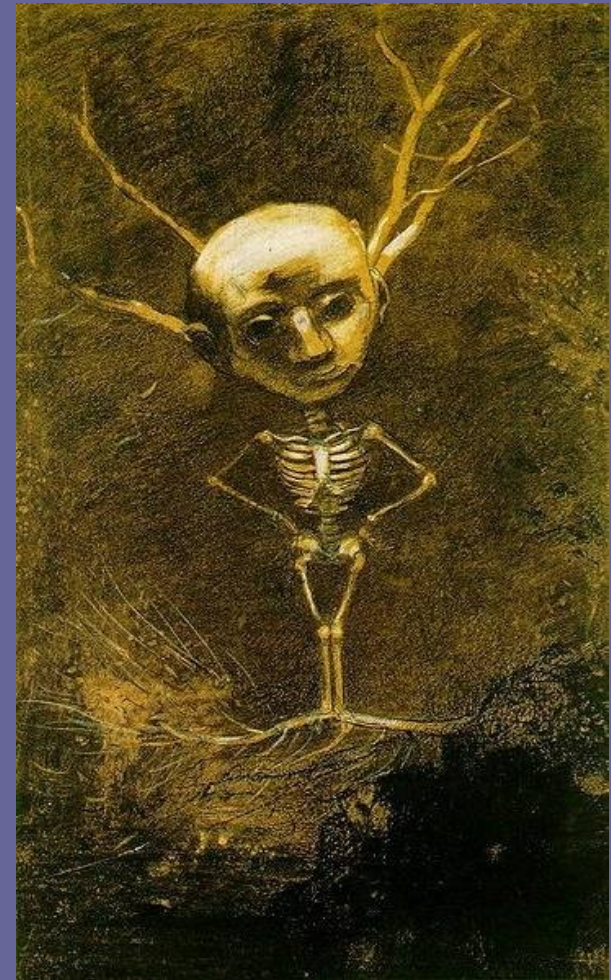
Charles
Baudelaire
- žena jako
vtělení *d'ábla*

David Teniers ml., Pokoušení sv. Antonína, 1644-46, Ermitáž, Petrohrad

Charles Baudelaire – Félicien Rops (1833-1898)

Odilon Redon, Duch lesa, uhel, 1880

Félicien Rops, frontispice
Charles Baudelaire: Les Épaves, 1866

Voyage pour l'Éternité.

N°4.

el, Smrt hrajcí na housle
přez

el, Smrt na bále, 1849

istophe, Tanec smrti

J. J. Grandville,

Cesta na věčnost, 1830

Félicien Rops, Smrt na bále, 1865-75, olej
Félicien Rops, Tanec Smrti, 1865-75, lept

Odilon Redon, Maska, tužka
1895, The Art Institute of Chicago
Alfred Kubin, Odmaskování, 1903

Félicien Rops, Maska, b.d.

Félicien Rops, Mors Syphilitica, b.d., suchá jehla

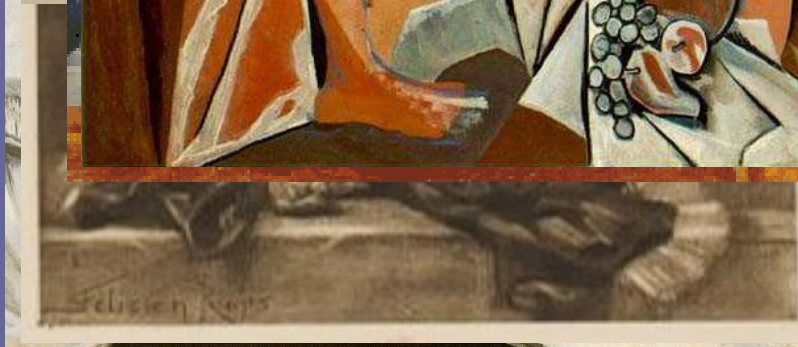

Edouard Manet
Olympia, 1863

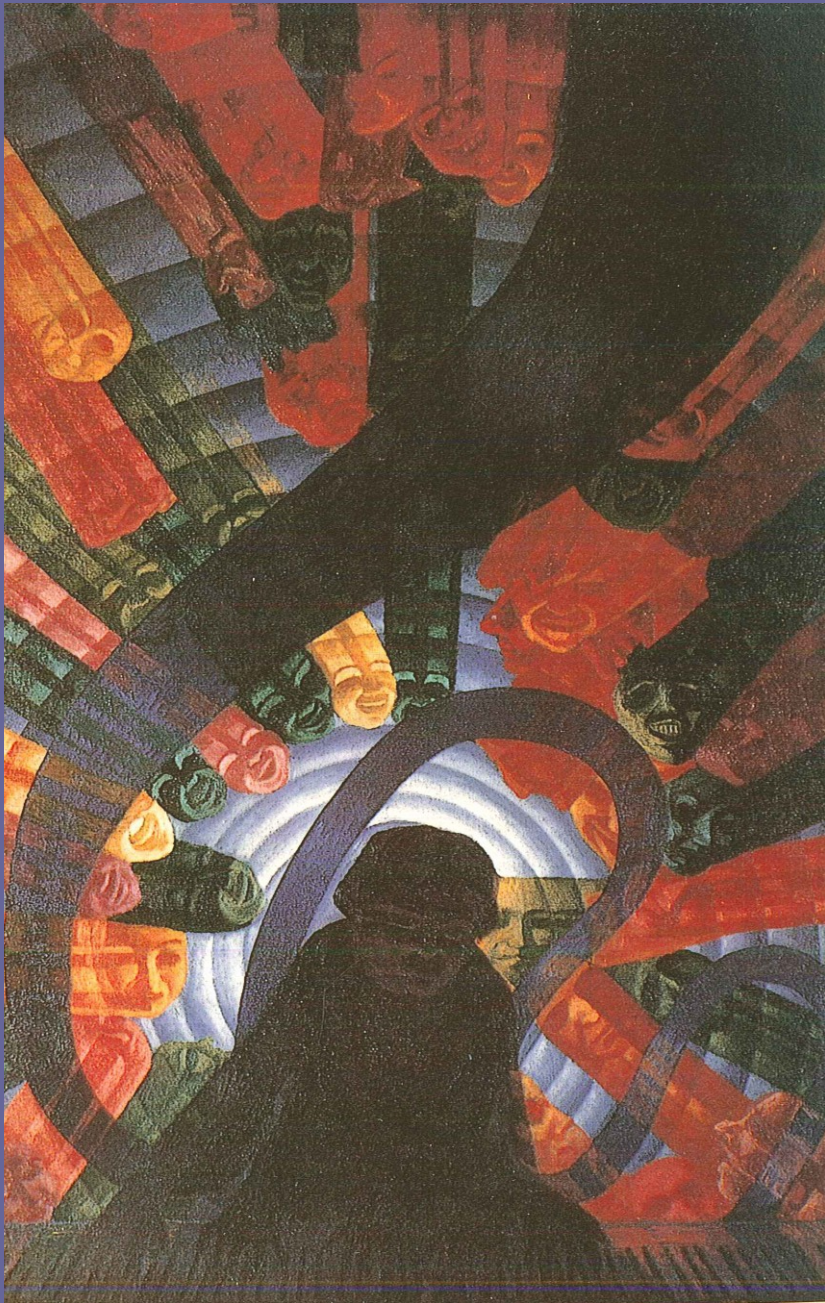
..., 1889
the Art Institute of Chicg.

ky, 1897
pomínky, 1926

é slečny, 1907

Félicien Rops, *Moderní masky*, 1889

Luigi Russolo, *Hudba*, 1911

Žena jako nástroj i oběť *d'ábla*

Antoine Wiertz, Čtenářka románů, 1858, Brusel

Félicien Rops, Chladní d'áblové, c. 1860,
héliogravura

Félicien Rops, Knihovník, 1878/81

Alfred Kubin, Pakt, 1948, tuš

Félicien Rops, Žena a bláznovství
vládne světu I, II, 1884, z cyklu:

Jules Barbey d'Aurevilly, *Les Diaboliques*
heliogravura

Félicien Rops, *Porkrátés*, 1878

Félicien Rops, *Pokušení sv. Antonína*, 1878

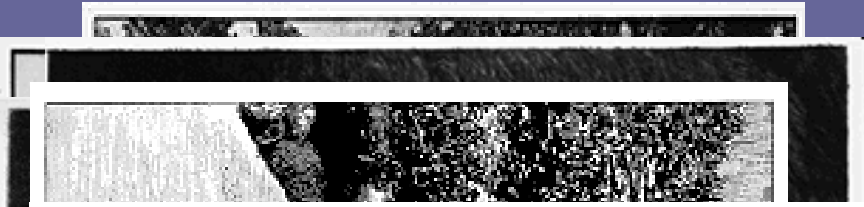
Félicien Rops, *La vice suprême*, 1884

Max Klinger, série Láska, 1887, lept, akvatinta

Jacques-Louis David, Kalvárie, 1882, rytina

Charles Baudelaire (*Malíř moderního života*, 1863):

- *femina simplex* – reprezentuje divošství; alkohol, vyhublost souchotinářky, otylost zahalečky
- prostitutka (Manet, Rops, Gauguin, Toulouse-Lautrec,...)

Paul Gauguin

Duch mrtvého tě sleduje

1892

Henri de Toulouse-

-Lautrec, *Sofa*, 1895

Charles Baudelaire (*Malíř moderního života*, 1863):

femme fatale – strašná bytost, modla, kněžka, nadpřirozená, povznesená nad přírodu

/móda/ umění = vznešená deformace přírody

- hysterička (Moreau, Huysmans, Hlaváček, Rops)

Gustave Moreau, Zjevení, 1876

Félicien Rops, Sfinga, 1884, heliogravura

femina simplex

Henri de Toulouse-Lautrec, Opilá, 1889
olej a černá křída na plátně

femme fatale

Félicien Rops, Sfinga, 1884, detail

Edward Munch, *Druhý den*, 1894-95

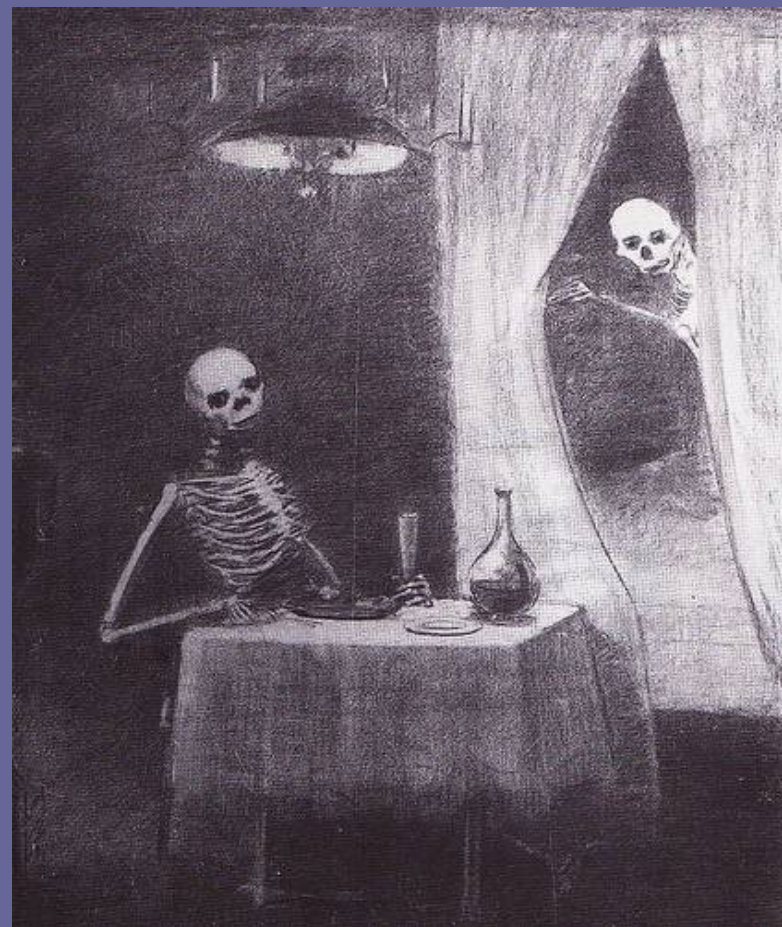
Gaetano Previatti, *Kuřáci opia*, 1887, Piacenza

Félicien Rops, *Morfiomaniak*, litografie, pro album *Les peintres-graveurs*, 1897

Umělé ráje

Félicien Rops, *Piják (f.) absintu*, 1876, Brusel

Odilon Redon, *Dvě kostry v interiéru*, c. 1882,
uhel, Otterlo

Odilon Redon, *Blázen s lahví*, 1880
The Art Institute of Chicago

Vnější vyjádření emoční stavů/ šílenství (fyziognomie, mimika, gestikulace)

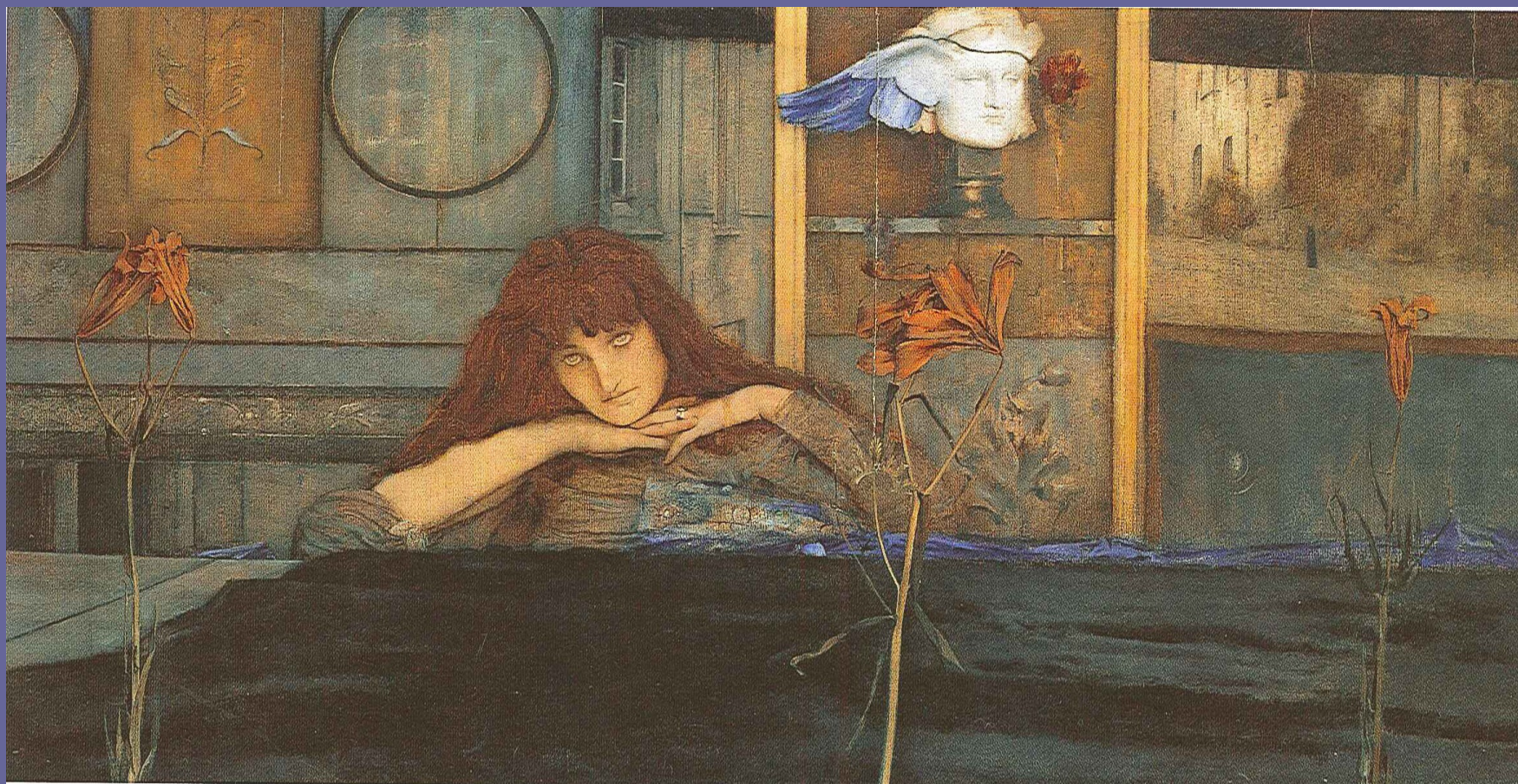
- Charles Bell (1774–1842). *The Anatomy and Philosophy of Expression...*[1806] 1872.
- Charles Darwin, *The Expression of the Emotion in Man and Animal*, 1872
- Jean-Martin Charcot, *Iconographie photographique de la Salpêtrière*, 1877

André Breton, *Œuvres complètes* / Salpêtrière, 1908

melancholie

Fernand Khnopff, *I lock my door upon myself*, 1891, olej na plátně, NP München

mánie

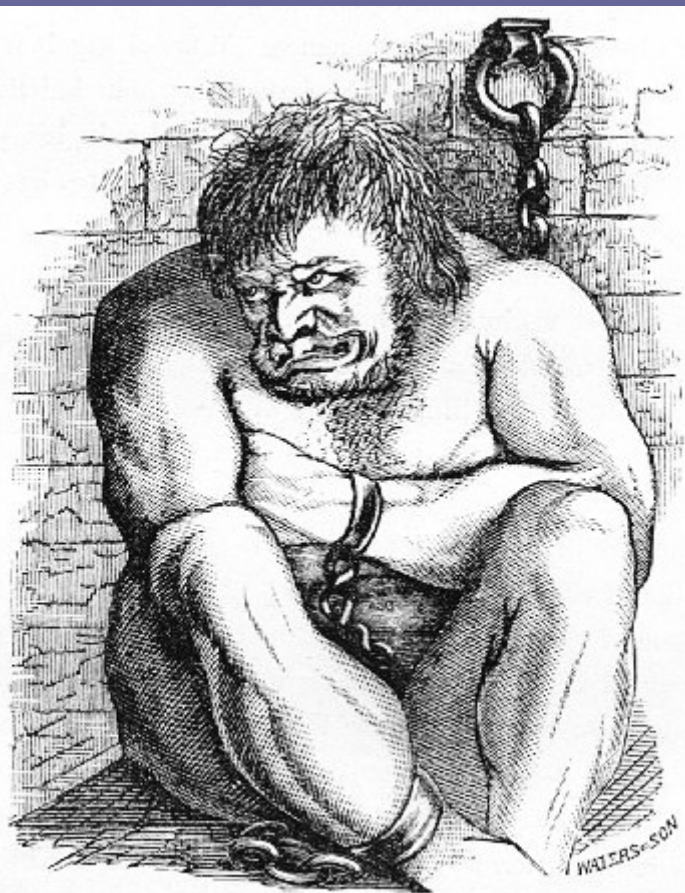
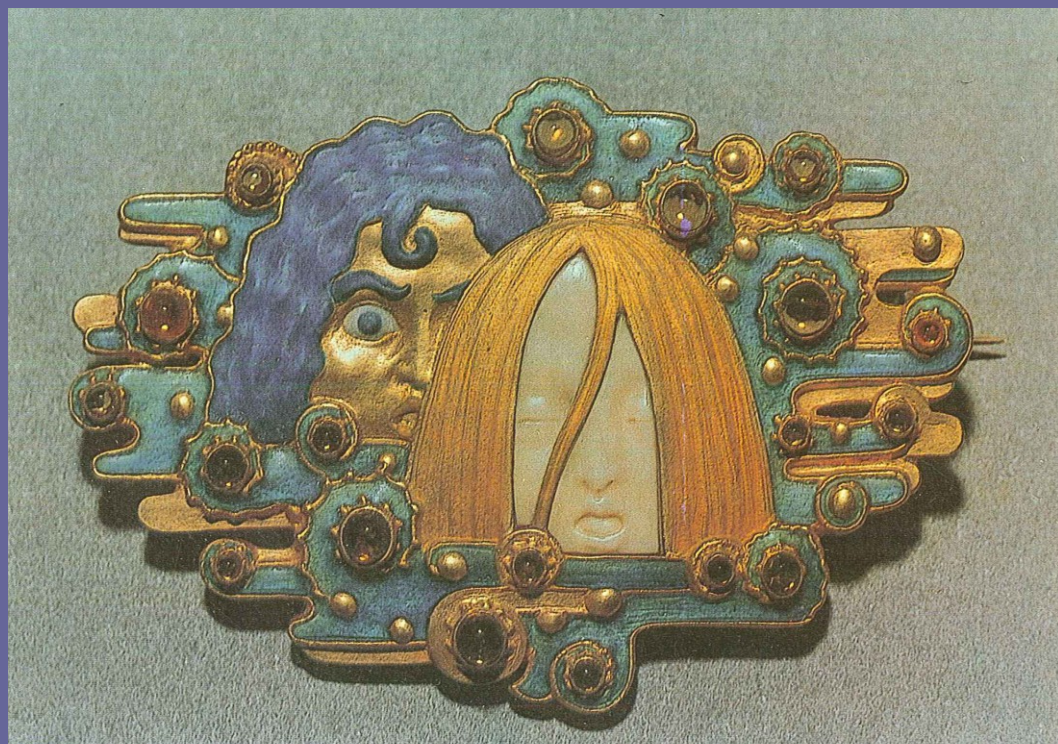

FIG. 71.—THE MANIAC.

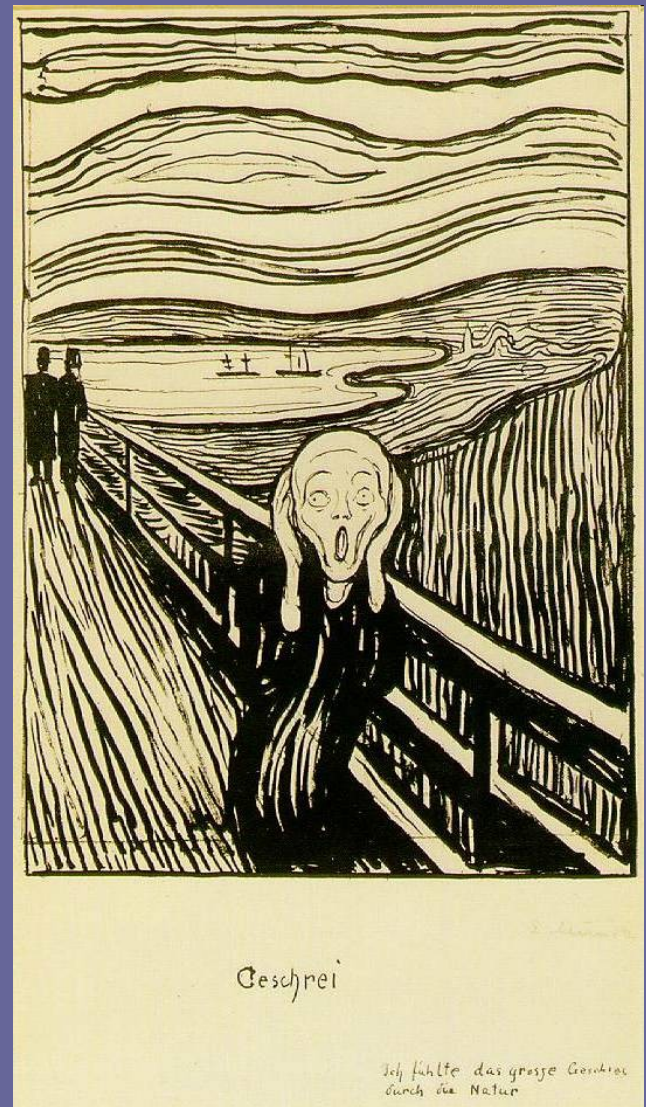
Charles Bell, *Maniak*, 1806

Vever, *Zjevení*, 1900, podle Eugèna Grasseta

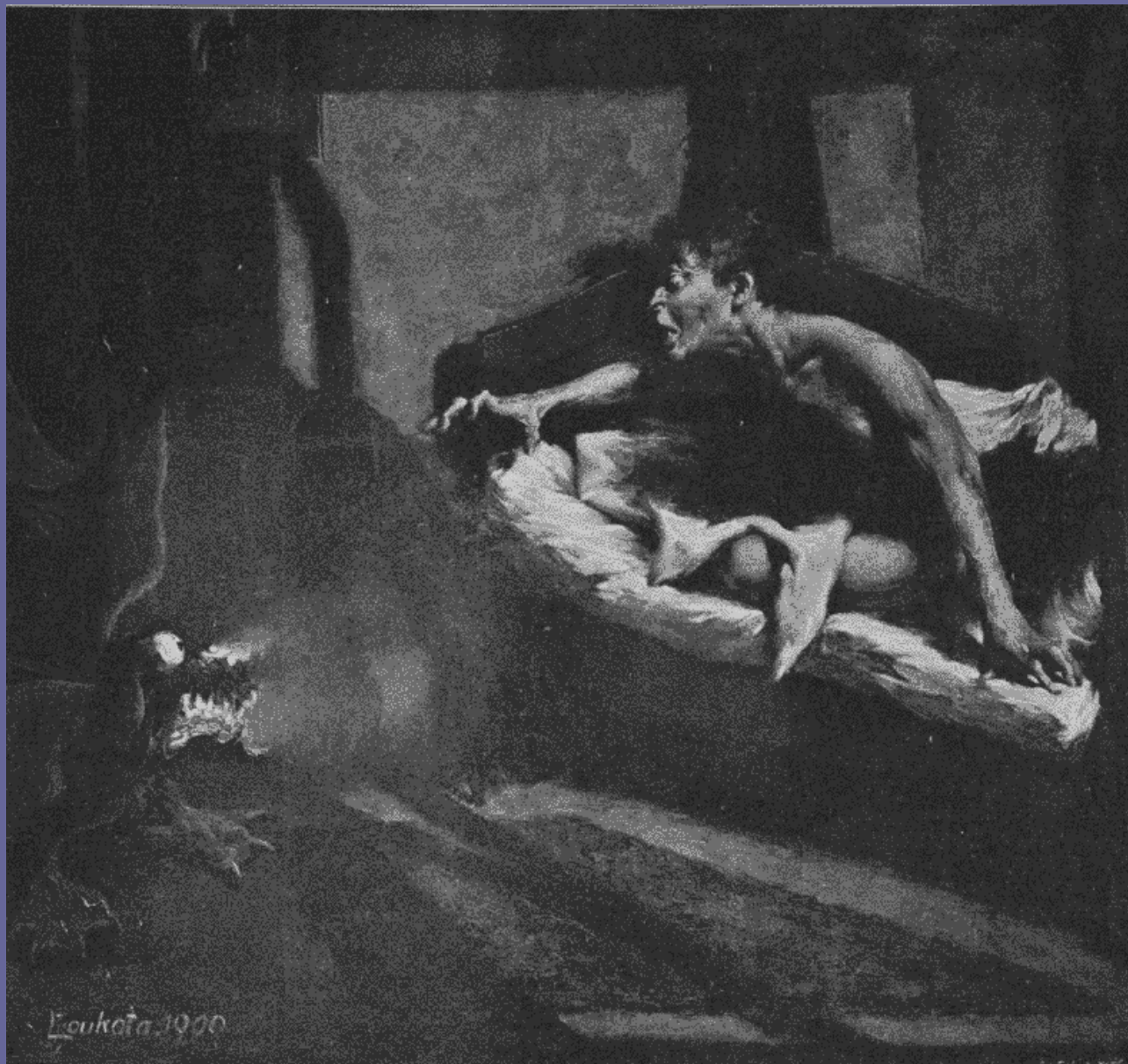
šílenství

Edvard Munch, Výkřik, 1895, litografie

C. H. Schmidt-Helmbrecht, Empusa, 1896
The Victoria Albert Museum, London

J. Loukota, Zlé svědomí, 1900

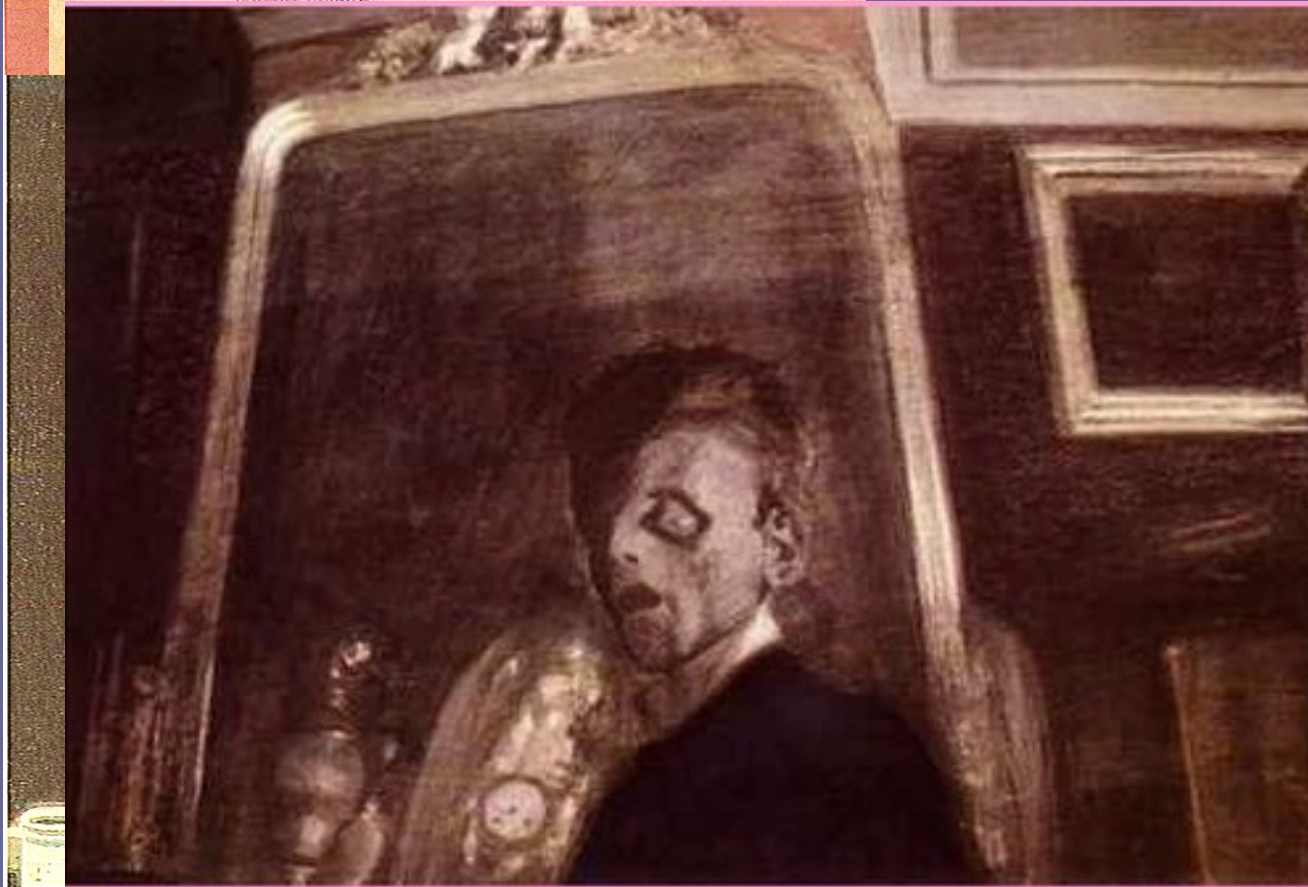

Fernand Khnopff, Hlava Medúsy, c. 1900

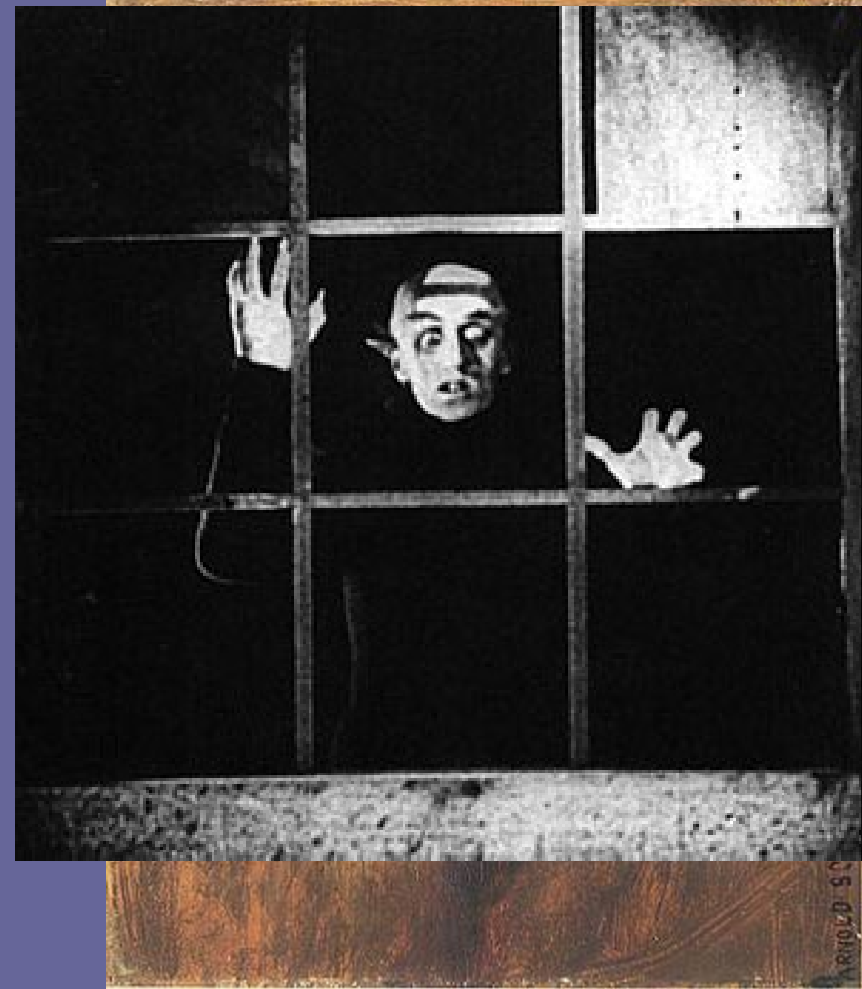
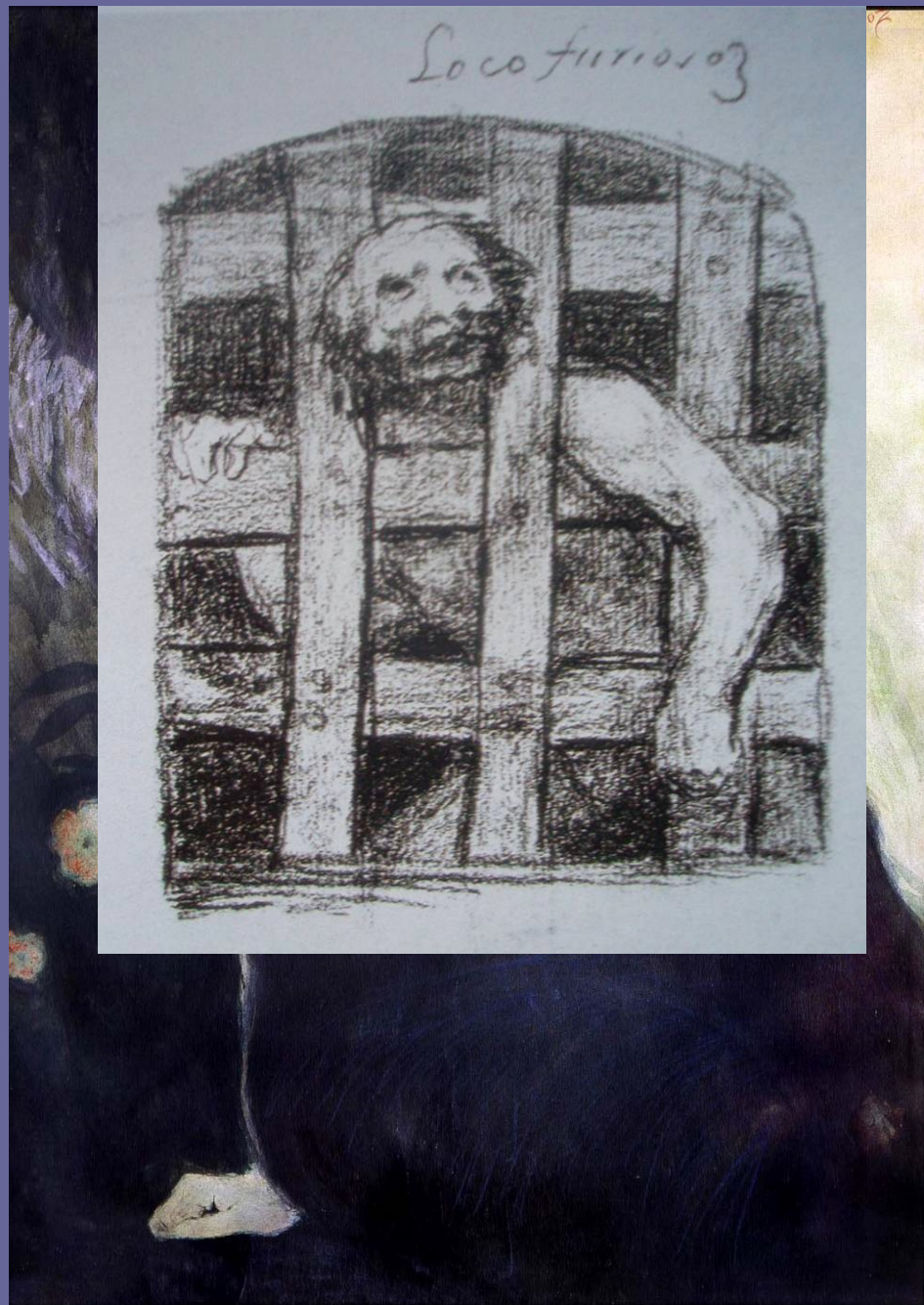
Gustave Klimt, Gorgóny, studie pro Rozkoš, 1902

Léon Spillaert, Autoportrét, 1907-08

Léon Spillaert, Autoportrét v zrcadle, 1906

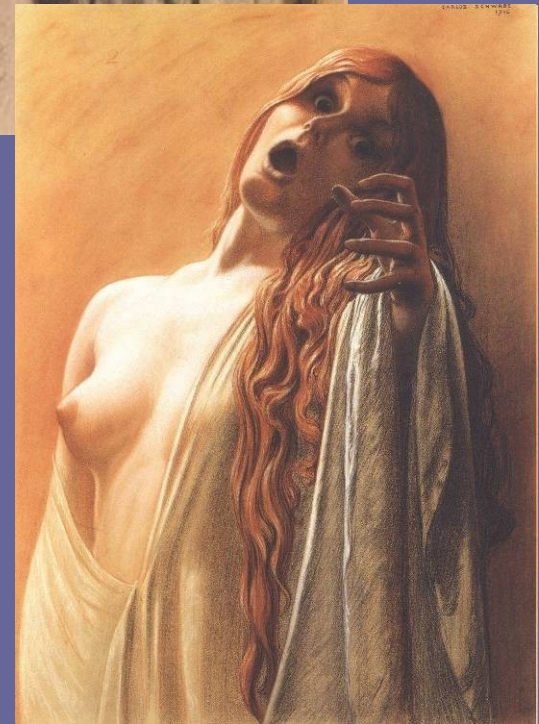
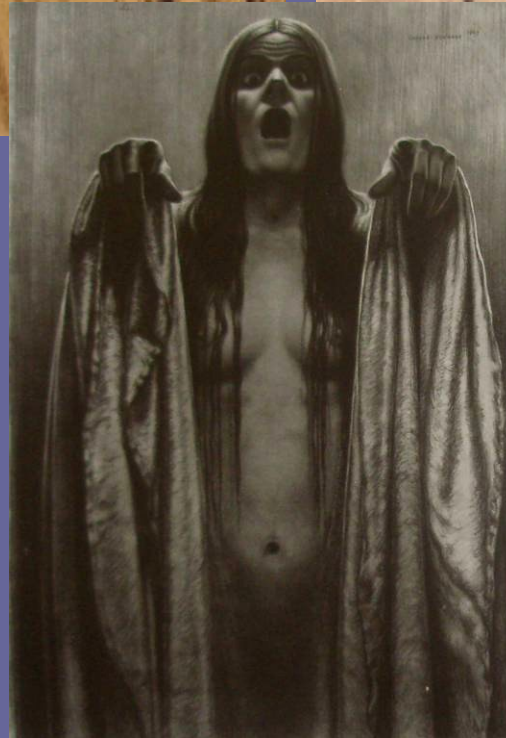
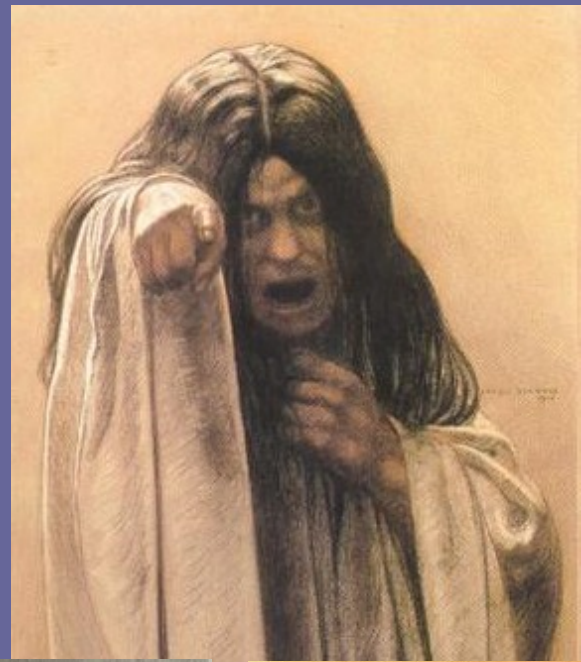
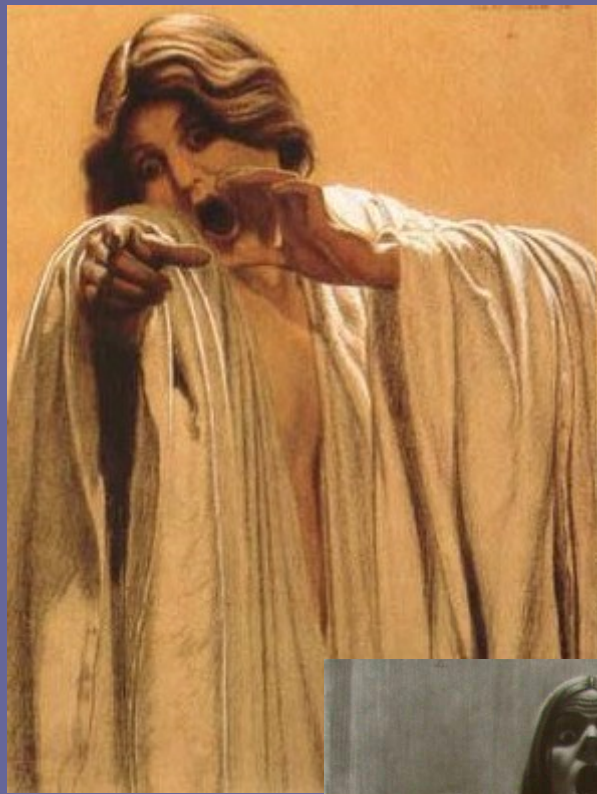

Arnold Schönberg, Červený pohled, 1910

Léon Spillaert, Piják (f.) absintu, 1907

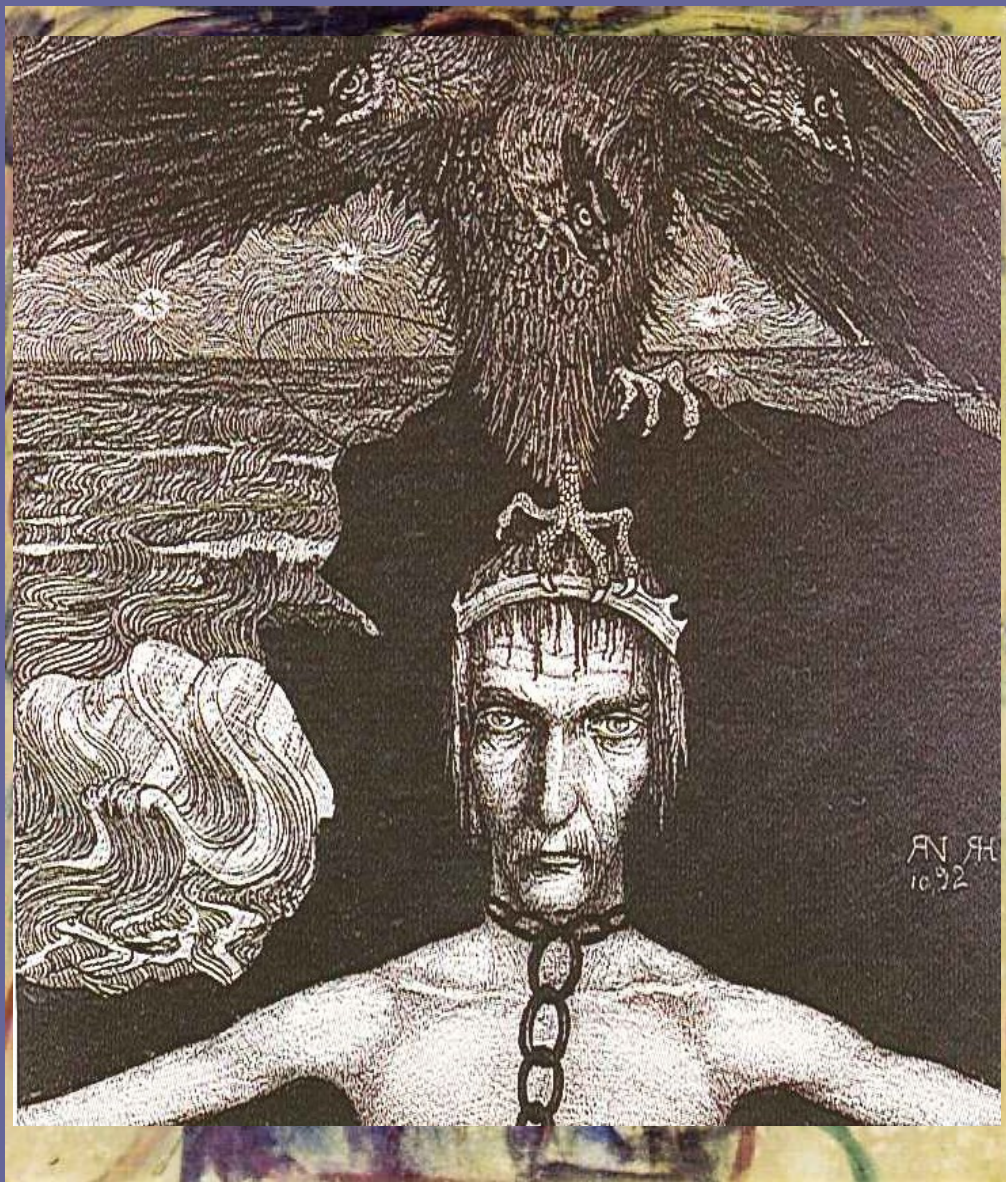
sb. F. W. Murnau, Nosferatu, 1922

Carlos Schwabe,
studie pro Vlnu, 1906-07

Edvard Munch, Ruce, 1893, olej na plátně, Oslo

Richard Nicolaus Roland Holst, Osudovost, 1892, litografie

Aubrey Beardsley, Tanec Salomé, 1893

„Vnitřní“ zobrazení lidské duše

Proměna psychologie fin de siècle – Sigmund Freud:

- diagnostika – poslechem (x Charcot – pohled)
- odborné publikace – pouze text (x Charcot – ilustrace)

Marc Chagall, Paříž skrze mé okno
1913, NY

René Magritte, Ohrožený vrah, 1926

Toyen, Hlas lesa, 1934

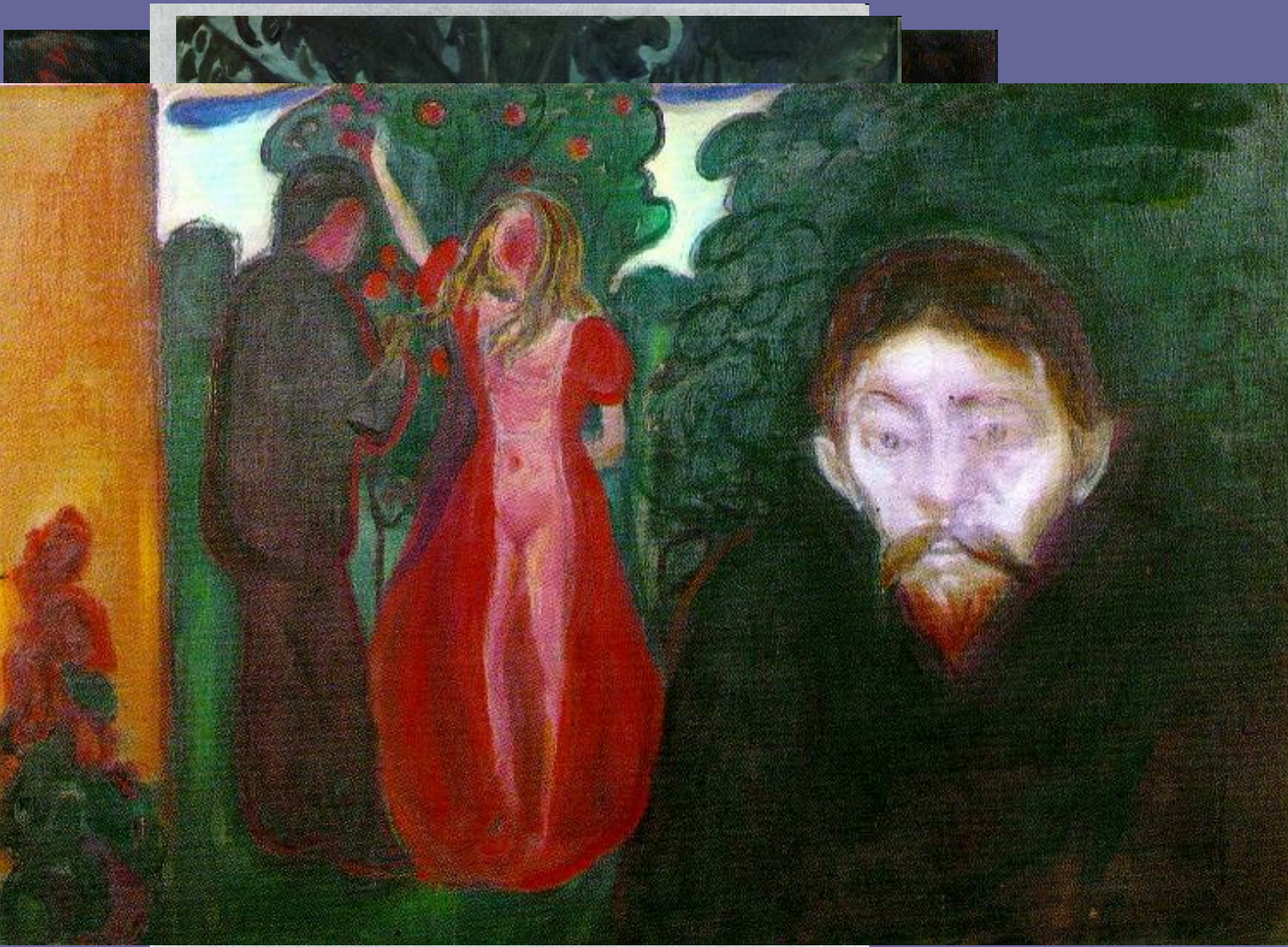
Edvard Munch, Hlas, 1893

Edvard Munch, *Psychický naturalismus* – Stanislav Przybyszewsky (česky 1895, Literární listy)

- Projevy nahé individuality – „výtvary somnambulního transcendentálního vědomí, prostě Nevědomo nazývané“

- Preparáty zvířecí, bezrozumné duše

, Vampír, 1893

, Přitažlivost, 1896

, Z očí do očí, 1894

Edvard Munch

Žárlivost, 1895

Kritika - choré umění x Munch – zdravé uvolnění

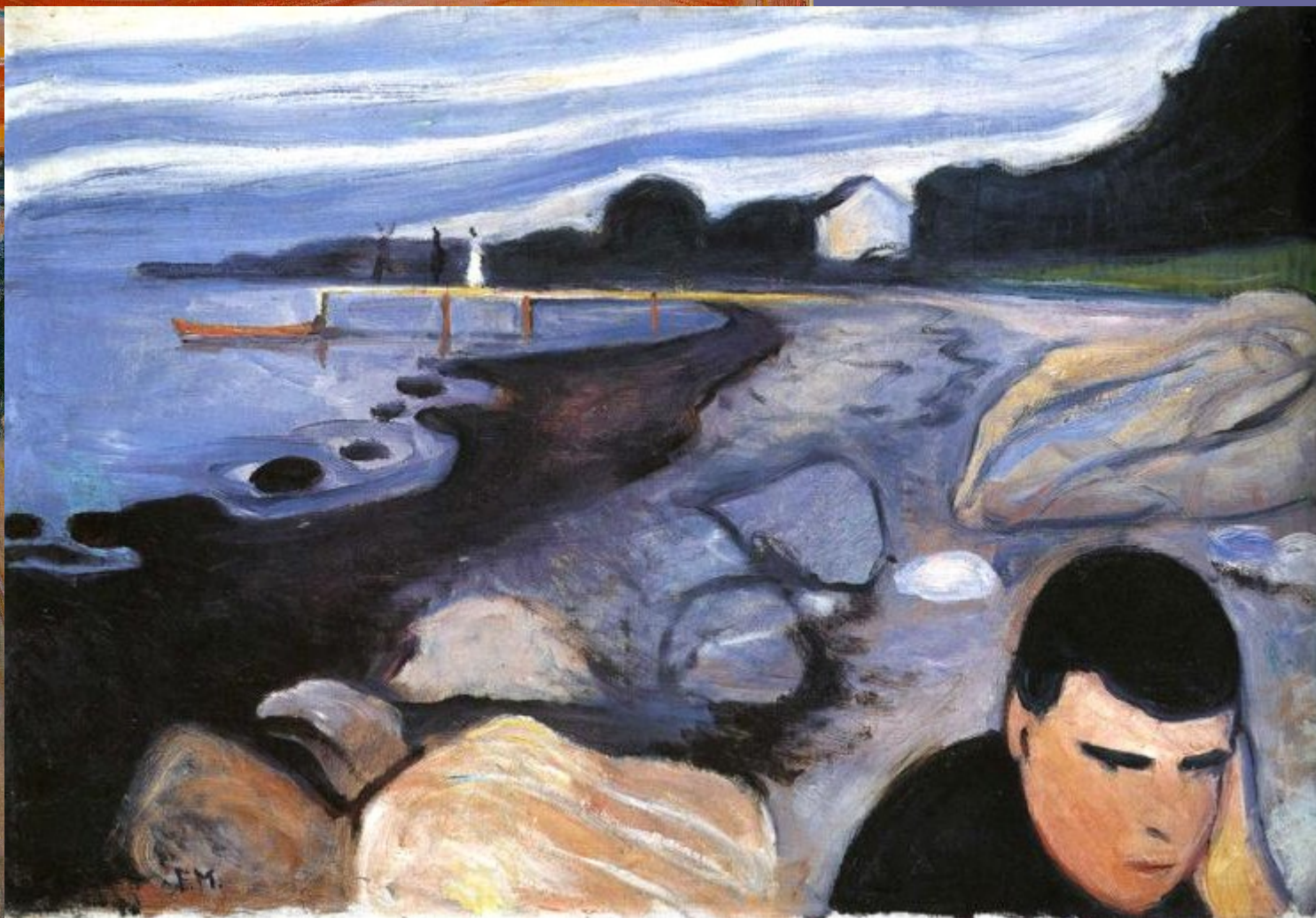
Edvard Munch, *Nemocné dítě*
1885/86, Oslo

Citová krajina (Przybyszewksy)

Edvard Munch, *Melancholie*, 1892-93

Edvard Munch, *Výkřik*, 1893

Edvard Munch, Melancholie, 1894-95, olej
Edvard Munch, Večer, Melancholie I, 1896
dřevořez

Max Klinger, Noc, ze série *O smrti*, 1888-89

Edvard Munch, Polibek, 1897-98, dřevořez

Max Klinger, Pokušení, ze série Život, 1884, lept

Edvard Munch, Na smrtelné posteli/ Horečka, 1893

Jaroslav Panuška, skicák, 90. léta 19. st.
Max Klinger, Sny, ze série Život, 1884, lept

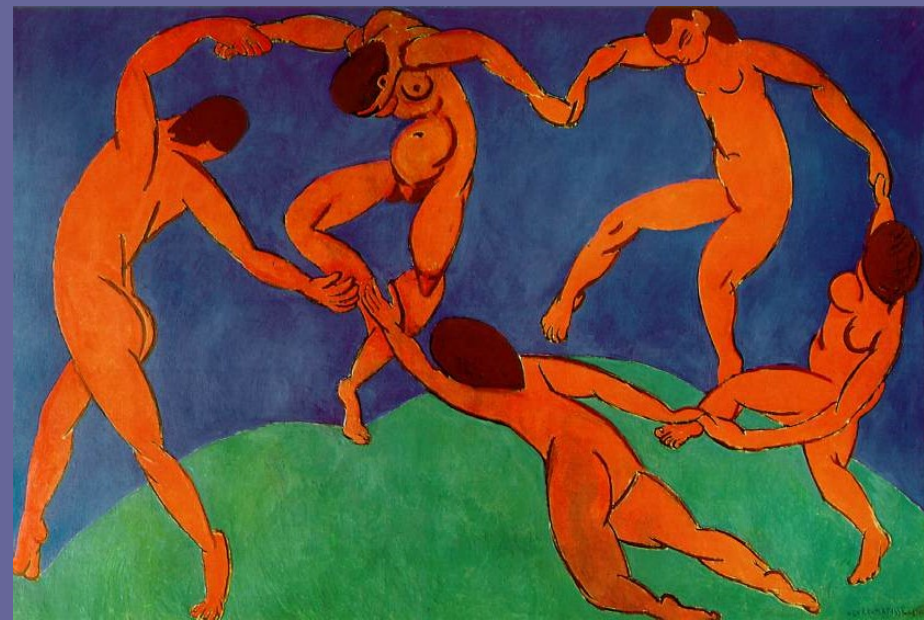

Edvard Munch, *Tanec života*, 1899-1900

1899-1900

Henri Matisse, Tanec, 1910, St. Petersburg